

Juridisch up to Date

ID jutd20170131

Datum 20171103

Rubriek Onderneming en consument

Automatische incasso eigen verantwoordelijkheid debiteur

Auteur(s)

mw. mr. R. van Neck, Bird & Bird LLP, Den Haag

mw. mr. L. den Butter, Bird & Bird LLP, Den Haag

Enkele recente ontwikkelingen inzake (automatische) incasso

Inleiding

Een debiteur is zelf verantwoordelijk voor voldoende saldo bij een automatische incasso. Dit volgt uit een vonnis van de Rechtbank Amsterdam. Ook volgt uit het vonnis dat bedrijven een redelijke mate van vrijheid hebben bij de wijze waarop ze hun (automatische) incasso inrichten. Wel dient dit vooraf duidelijk te zijn overeengekomen met de debiteur.

In dit artikel zal nader worden ingegaan op enkele recente ontwikkelingen inzake (automatische) incasso. Er zal worden ingegaan op de reeds genoemde uitspraak van de Rechtbank Amsterdam van 31 mei 2017 inzake automatische incasso. Tevens zal kort de aanpak van Autoriteit Consument & Markt (ACM) met betrekking tot incassopraktijken worden beschreven.

Rechtbank Amsterdam: verantwoordelijkheid debiteur

Het overeenkomen van een automatische incasso betekent niet het einde van de verantwoordelijkheid van de debiteur. Eind mei oordeelde de Rechtbank Amsterdam ([ECLI:NL:RBAMS:2017:3737](#)) dat een debiteur zelf verantwoordelijk is voor het hebben van voldoende saldo op zijn bankrekening (r.o. 4.10). Het ging in deze zaak over de deelnemer aan de Nationale Postcode Loterij die begin 2017 het nieuws haalde doordat hij een grote geldprijs misliep vanwege onvoldoende saldo op zijn bankrekening. Volgens de Rechtbank Amsterdam is het allereerst de verplichting van de deelnemer om ervoor te zorgen dat er voldoende saldo op zijn bankrekening staat voor een succesvolle incasso (r.o. 4.10). Het is vervolgens de verplichting van de incassant om de incasso te (doen) verrichten, aldus de Rechtbank Amsterdam (r.o. 4.10).

Uit de uitspraak van de Rechtbank Amsterdam volgt verder dat ondernemingen redelijk wat vrijheid hebben bij de wijze waarop ze (automatisch) incasseren. Zo kan een onderneming in beginsel zelf bepalen of er één totaalbedrag wordt afgeschreven voor alle goederen of diensten die door de geïncasseerde zijn afgenomen of dat alle afgenomen goederen of diensten per stuk worden afgeschreven (r.o. 4.4). Verder kan de ondernemer in beginsel zelf bepalen hoeveel incassopogingen er zullen worden verricht indien de afschrijving de eerste keer niet lukt. Volgens de Rechtbank Amsterdam volgde duidelijk uit het deelnemersreglement dat de Nationale Postcode Loterij niet verplicht was om na de mislukte eerste poging nog een tweede incassopoging te doen (r.o. 4.6).

Hieruit volgt dat het noodzakelijk is om de wijze van (automatisch) incasseren vooraf met de geïncasseerde overeen te komen. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een reglement dat van toepassing is verklaard op de overeenkomst die wordt gesloten tussen incassant en debiteur. Hierop zijn de bepalingen inzake de toepasselijkheid van algemene voorwaarden van toepassing.

Dit geldt uiteraard naast de normale regels die gelden voor automatische incasso. Zo geldt op grond van de regels van de Europese incasso (SEPA) dat een incassant in beginsel verplicht is om voor iedere incasso die gaat plaatsvinden een vooraankondiging naar de

debiteur te sturen. In geval van een doorlopende incasso, zoals het geval was in de uitspraak van de Rechtbank Amsterdam, is het ook mogelijk om een vooraankondiging te sturen met daarin een incassoschema voor een bepaalde periode.

Toezicht door ACM: oneerlijke incassopraktijken

Hoewel bedrijven redelijk wat vrijheid hebben bij de wijze waarop ze (automatisch) incasseren, is het belangrijk om voor ogen te houden dat ACM kritisch kijkt naar incassopraktijken. Dit geldt met name in het licht van de Wet oneerlijke handelspraktijken (artikel 6:193a-193j BW).

In 2015 hebben ACM en Autoriteit Financiële Markten (AFM) hun krachten gebundeld bij de aanpak van oneerlijke (handels)praktijken in de incassobranche en daarbuiten. Zeer recentelijk, in oktober 2017, heeft ACM haar aanpak van de problemen nogmaals herhaald. Volgens ACM zijn er in de incassobranche problemen in de vorm van onterechte vorderingen, onduidelijke rekeningen en ontoelaatbare druk. Zo kan bijvoorbeeld het confronteren van consumenten met verjaarde vorderingen worden gezien als een oneerlijke handelspraktijk. ACM heeft recentelijk aangegeven zich in haar aanpak van de incassobranche onder andere te richten op het aanspreken van opdrachtgevers op hun verantwoordelijkheid bij het uit handen geven van incasso's. Het is bij het inrichten van de wijze waarop (automatisch) wordt geïncasseerd van belang om acht te slaan op de Wet oneerlijke handelspraktijken en de aanpak van ACM.

Conclusie

Kortom, bedrijven hebben een redelijke mate van vrijheid bij de wijze waarop ze (automatisch) incasseren. Belangrijk is hierbij wel dat de wijze van (automatisch) incasseren vooraf met de debiteur wordt overeengekomen, bijvoorbeeld in algemene voorwaarden. Verder is het voor de incassobranche in het algemeen belangrijk om voor ogen te houden dat ACM kritisch kijkt naar incassopraktijken.